СЕКЦІЯ 5
АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО І ПРОЦЕС; ФІНАНСОВЕ ПРАВО; ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

УДК 342.9:004.9
DOI https://doi.org/10.32999/ksu2307-8049/2026-4-10

ПРАВОВІ НАСЛІДКИ ПОМИЛОК ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ПІД ЧАС ПРИЙНЯТТЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ АКТІВ

Бортняк Валерій Анатолійович,
доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри державно-правових і гуманітарних наук
Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського
bortniak.valerii@tnu.edu.ua
https://orcid.org/0000-0002-1285-966X

Чечотка Віктор Дмитрович,
доктор філософії галузі знань
«Публічне управління та адміністрування»
https://orcid.org/0009-0006-5964-9834

Мета *статті полягає у визначенні особливостей правового статусу помилок інформаційних систем, які використовуються під час прийняття адміністративних актів, з'ясуванні їх впливу на правомірність таких актів та обґрунтуванні напрямів удосконалення адміністративно-правового регулювання правових наслідків відповідних помилок.*

Методи. *Методологічну основу дослідження становлять загальнонаукові та спеціально-юридичні методи пізнання. За допомогою формально-юридичного методу проаналізовано нормативні вимоги щодо використання інформаційних систем у діяльності суб'єктів публічного адміністрування. Системний метод застосовано для визначення взаємозв'язку між функціонуванням інформаційної системи, встановленням фактичних обставин адміністративної справи та прийняттям адміністративного акта. Методи аналізу та узагальнення використано для класифікації основних видів цифрових помилок і визначення їх правових наслідків.*

Результати. *Установлено необхідність розмежування помилок, пов'язаних із недостовірністю або неповнотою вихідних даних, технічними несправностями інформаційної системи та некоректним алгоритмічним опрацюванням інформації. Обґрунтовано, що визначальним критерієм оцінки юридичного значення помилки має бути її вплив на встановлення фактичних обставин адміністративної справи, зміст адміністративного акта та права, свободи чи законні інтереси особи. Запропоновано розглядати помилку інформаційної системи, яка зумовила прийняття адміністративного акта з неправильним змістом, як юридично значущу обставину під час оцінки його правомірності.*

Висновки. *Помилка інформаційної системи, використаної під час прийняття адміністративного акта, не може розглядатися виключно як технічний недолік, якщо результат її функціонування вплинув на зміст публічно-владного рішення та правове становище особи. Для належного врегулювання відповідних правовідносин доцільно передбачити обов'язок суб'єкта публічного адміністрування перевіряти результати автоматизованого опрацювання даних, забезпечувати можливість виправлення помилкових відомостей і перегляду адміністративного акта, прийнятого на їх основі. Важливим напрямом удосконалення законодавства є нормативне визначення порядку фіксації цифрових помилок, встановлення причин їх виникнення та визначення юридичних механізмів усунення їх наслідків, що сприятиме забезпеченню законності, обґрунтованості адміністративних актів і належного захисту прав особи.*

Ключові слова**:** *адміністративна процедура, адміністративний акт, інформаційна система, цифровізація, гарантії правомірності.*

© Бортняк В. А, Чечотка В. Д., 2026
Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

ISSN: 2307-8049 (Print)
ISSN: 2663-2799 (Online)

LEGAL CONSEQUENCES OF INFORMATION SYSTEM ERRORS WHEN ADOPTING ADMINISTRATIVE ACTS

Bortniak Valerii Anatoliiovych,
Doctor of Juridical Sciences, Professor,
Professor at the Department of State, Law and Humanities
V. I. Vernadsky Taurida National University
bortniak.valerii@tnu.edu.ua
https://orcid.org/0000-0002-1285-966X

Chechotka Viktor Dmytrovych,
Doctor of Philosophy in the field of knowledge
«Public management and administration»
ORCID: 0009-0006-5964-9834

*The **purpose** of the article is to determine the features of the legal status of errors in information systems used when adopting administrative acts, to clarify their impact on the legality of such acts and to substantiate the directions for improving the administrative and legal regulation of the legal consequences of the corresponding errors.*

***Methods.** The methodological basis of the study is general scientific and special legal methods of cognition. Using the formal legal method, the regulatory requirements for the use of information systems in the activities of public administration entities were analyzed. The system method was used to determine the relationship between the functioning of the information system, the establishment of the factual circumstances of the administrative case and the adoption of an administrative act. Methods of analysis and generalization were used to classify the main types of digital errors and determine their legal consequences.*

***Results.** The need to distinguish errors associated with unreliability or incompleteness of the source data, technical malfunctions of the information system and incorrect algorithmic processing of information was established. It is substantiated that the determining criterion for assessing the legal significance of an error should be its impact on establishing the factual circumstances of the administrative case, the content of the administrative act and the rights, freedoms or legitimate interests of the person. It is proposed to consider an error in the information system that led to the adoption of an administrative act with incorrect content as a legally significant circumstance when assessing its legality.*

***Conclusions.** An error in the information system used when adopting an administrative act cannot be considered solely as a technical defect if the result of its functioning affected the content of the public authority decision and the legal position of the person. For the proper regulation of the relevant legal relations, it is advisable to provide for the obligation of the subject of public administration to check the results of automated data processing, to ensure the possibility of correcting erroneous information and revising the administrative act adopted on their basis. An important direction for improving legislation is the normative definition of the procedure for recording digital errors, establishing the causes of their occurrence, and determining legal mechanisms for eliminating their consequences, which will help ensure the legality, validity of administrative acts, and proper protection of individual rights.*

***Keywords:** administrative procedure, administrative act, information system, digitalization, guarantees of legality.*

Вступ. Активне використання інформаційних систем у діяльності суб'єктів публічного адміністрування істотно впливає на порядок підготовки та прийняття адміністративних актів. Інформаційні системи забезпечують збирання, накопичення, перевірку та автоматизоване опрацювання значних масивів відомостей, які використовуються для встановлення фактичних обставин адміністративної справи та формування змісту публічно-владного рішення. Водночас застосування таких технологічних засобів створює нові юридично значущі ризики, пов'язані з використанням недостовірних або неповних даних, технічними збоями, помилками програмного забезпечення чи некоректним алгоритмічним опрацюванням інформації. Результатом таких обставин може стати прийняття адміністративного акта, зміст якого ґрунтується на неправильно встановлених фактичних обставинах або сформований із порушенням установленого порядку здійснення адміністративної процедури.

Актуальність дослідження зумовлена тим, що використання інформаційних систем ускладнює встановлення причин виникнення помилки та її впливу на остаточний результат адміністративної процедури. Помилка може виникнути на етапі внесення первинних даних, їх передавання між інформаційними ресурсами, автоматизованої перевірки відомостей або алгоритмічного формування результату. У зв'язку із цим постає потреба у виробленні адміністративно-правових критеріїв, за якими можна визначати юридичне значення відповідної помилки та її вплив на правомірність прийнятого адміністративного акта.

Наукова новизна дослідження полягає у комплексному розгляді помилок

інформаційних систем не лише як технічних недоліків їх функціонування, а як обставин, здатних породжувати самостійні правові наслідки у сфері публічного адміністрування. Проблематику цифровізації адміністративної діяльності, автоматизації процедур та застосування алгоритмічних засобів досліджували такі науковці, як О. Я. Благодир, В. А. Бондаренко, Н. О. Пустова, Т. В. Федоренко та ін. Проте питання правової оцінки помилок, що виникають у процесі функціонування інформаційних систем та впливають на зміст адміністративного акта, потребує окремого наукового опрацювання. Особливої уваги потребують розмежування різних видів таких помилок, визначення критеріїв їх юридичної значущості та встановлення належних способів усунення їх наслідків.

Метою дослідження є визначення особливостей помилок інформаційних систем, що використовуються під час прийняття адміністративних актів, з'ясування їх впливу на правомірність відповідних актів та формулювання пропозицій щодо вдосконалення адміністративно-правового регулювання правових наслідків таких помилок.

Для досягнення поставленої мети визначено такі **завдання дослідження**: 1) з'ясувати особливості правового регулювання помилок інформаційних систем у процесі прийняття адміністративних актів та здійснити їх класифікацію; 2) визначити критерії юридичної значущості таких помилок і встановити їх вплив на правомірність адміністративного акта; 3) обґрунтувати пропозиції щодо удосконалення законодавства у сфері регулювання механізмів виявлення, виправлення та усунення наслідків помилок інформаційних систем.

Методологічну основу дослідження становить сукупність загальнонаукових і спеціально-юридичних методів пізнання. Формально-юридичний метод використано для аналізу нормативних положень, що визначають засади прийняття адміністративних актів та застосування інформаційних систем у діяльності суб'єктів публічного адміністрування. Системний метод дав змогу розглянути процес прийняття адміністративного акта як сукупність взаємопов'язаних процедурних дій, у межах яких інформаційна система може впливати на встановлення фактичних обставин і формування змісту рішення. Методи аналізу та узагальнення застосовано для виокремлення видів помилок інформаційних систем і визначення їх характерних ознак. За допомогою логіко-юридичного методу сформульовано критерії оцінювання юридичних наслідків відповідних помилок та пропозиції щодо вдосконалення правового регулювання.

Реалізація мети та завдань дослідження зумовило необхідність розділу роботи на три системно пов'язані частини. У першій частині розкривається поняття помилки інформаційної системи у сфері прийняття адміністративних актів, визначаються її характерні ознаки та здійснюється класифікація основних видів таких помилок. Друга частина присвячена визначенню критеріїв юридичної значущості помилок інформаційних систем і дослідженню їх впливу на правомірність адміністративних актів. У третій частині визначаються напрями вдосконалення адміністративно-правового регулювання правових механізмів виявлення та виправлення цифрових помилок.

1. Помилки інформаційних систем: правове регулювання

Цифровізація діяльності суб'єктів публічного адміністрування зумовлює використання інформаційних систем для одержання, накопичення, передавання, перевірки та автоматизованого опрацювання даних, що надалі можуть бути покладені в основу адміністративного акта. Можливість прийняття таких актів в автоматизованому режимі передбачена ст. 62 Закону України «Про адміністративну процедуру» (Верховна Рада України, 2022). За таких умов помилка, яка виникає в інформаційній системі, набуває юридичного значення, оскільки її результат здатний впливати на встановлення фактичних обставин адміністративної справи та зміст публічно-владного рішення.

Законодавство України поки що не містить універсального визначення поняття «помилка інформаційної системи». Водночас нормативне визначення інформаційної помилки закріплено, зокрема, у Порядку реалізації експериментального проекту щодо створення та впровадження цифрової інтегрованої інформаційно-аналітичної системи «Єдина платформа житлово-комунальних послуг» під інформаційною помилкою розуміється невідповідність даних, що опрацьовуються, видаються або формуються Єдиною платформою, встановленому діапазону значень або порушення вмісту і цілісності таких даних (Кабінет Міністрів України, 2024). Це визначення становить важливий орієнтир для формування загального адміністративно-правового підходу до помилок інформаційних систем, оскільки пов'язує помилку передусім із невідповідністю, некоректністю або порушенням цілісності даних.

Загальні засади поводження з інформацією визначаються Законом України «Про інформацію» (Верховна Рада України, 1992), який виходить із необхідності забезпечення належної якості інформації як передумови її правомірного використання у суспільних відносинах. У сфері публічного адміністрування цей принцип набуває особливого значення, адже недостовірні дані можуть бути використані адміністративним органом для встановлення юридично значущих обставин та прийняття адміністративного акта.

Найбільш детально вимоги щодо достовірності інформації визначено Законом України «Про публічні електронні реєстри». Відповідно до ч. 1 ст. 3 цього Закону діяльність у сфері реєстрів здійснюється, зокрема, на засадах гарантування об'єктивності, актуальності, достовірності, повноти та захищеності реєстрових даних і реєстрової інформації від

ISSN: 2307-8049 (Print)
ISSN: 2663-2799 (Online)

несанкціонованих змін, а також презумпції достовірності реєстрових даних та інформації. Отже, достовірність становить не лише технічну характеристику інформації, а нормативну вимогу до функціонування публічних електронних реєстрів (Верховна Рада України, 2021).

Особливе значення має ст. 19 Закону України «Про публічні електронні реєстри». Згідно з її положеннями інформація, внесена до реєстру, вважається достовірною та може використовуватися державними органами, органами місцевого самоврядування і їх посадовими особами під час здійснення визначених законом повноважень (Верховна Рада України, 2021). Таким чином, презумпція достовірності реєстрової інформації не має абсолютного характеру та діє до моменту встановлення обставин, які обґрунтовано свідчать про її недостовірність.

Значення достовірності даних для прийняття адміністративних актів безпосередньо випливає також із Закону України «Про адміністративну процедуру» (Верховна Рада України, 2022). Відповідно до ст. 8 цього Закону адміністративний орган зобов'язаний забезпечити належність і повноту з'ясування обставин справи та врахувати всі обставини, що мають значення для її вирішення. За ст. 16 цього Закону встановлення таких обставин є обов'язком адміністративного органу. Водночас ч. 2 ст. 53 прямо відносить до засобів доказування дані національних електронних інформаційних ресурсів і результати обробки (перевірки) даних в автоматичному режимі. При цьому адміністративний орган оцінює належність, допустимість, достовірність і достатність доказів (Верховна Рада України, 2022). Отже, сам факт автоматизованого отримання або обробки інформації не надає результату функціонування інформаційної системи безумовної доказової сили.

Наведені положення дають підстави визначити *помилку інформаційної системи у сфері прийняття адміністративних актів як невідповідність даних або результату їх автоматизованого опрацювання фактичним обставинам справи, установленим вимогам щодо змісту, цілісності чи достовірності інформації, яка може вплинути на формування адміністративного* акта. Така помилка може виникати на різних етапах інформаційного процесу, зокрема, під час внесення даних, їх зберігання, передавання між інформаційними ресурсами, автоматизованої перевірки або алгоритмічного опрацювання.

Водночас чинне законодавство переважно встановлює вимоги до якості, достовірності та цілісності інформації, а також окремі механізми реагування на виявлені недостовірні дані (Бондаренко, Пустова, 2023; 136), проте не формує цілісного правового режиму помилок інформаційних систем, що вплинули на прийняття адміністративного акта.

2. Вплив цифрових помилок на правомірність адміністративних актів

Правові наслідки цифрової помилки під час прийняття адміністративного акта мають визначатися з урахуванням характеру її впливу на адміністративну процедуру та зміст прийнятого рішення. Чинне законодавство України розмежовує помилки, які можуть бути виправлені без зміни суті відповідного рішення, та помилки, що впливають на встановлення юридично значущих обставин або зміст правового результату.

Насамперед такий підхід випливає зі ст. 73 Закону України «Про адміністративну процедуру». Відповідно до ч. 1 цієї статті адміністративний орган може з власної ініціативи або на вимогу учасника адміністративного провадження виправити в адміністративному акті граматичні, стилістичні описки та арифметичні помилки за умови, що таке виправлення не змінює суті акта (Верховна Рада України, 2022). Отже, законодавець пов'язує можливість виправлення помилки без припинення дії адміністративного акта саме з її несуттєвим характером. Якщо усунення помилки потребує зміни правового результату, встановленого адміністративним актом, застосування процедури технічного виправлення є недостатнім.

Аналогічне розмежування містить Закон України «Про публічні електронні реєстри». Частина перша ст. 35 цього Закону відносить до помилок у реєстрових даних, зокрема, технічні помилки у вигляді некоректного відображення символів, описок, друкарських, граматичних, арифметичних та інших подібних помилок (Верховна Рада України, 2021). Водночас окремо визначається помилка у встановленні змісту, характеристик або властивостей об'єкта реєстру. Такий нормативний підхід має принципове значення для оцінювання адміністративного акта, прийнятого з використанням реєстрових даних: технічна неточність, яка не впливає на зміст юридично значущої інформації, та неправильне визначення характеристик об'єкта не можуть мати однакові правові наслідки.

Закон України «Про публічні електронні реєстри» одночасно встановлює презумпцію достовірності реєстрової інформації. Відповідно до ст. 19 інформація про об'єкти реєстрів, внесена до реєстру, вважається достовірною та може використовуватися державними органами, органами місцевого самоврядування і їх посадовими особами під час здійснення визначених законом повноважень. Разом із тим у разі виявлення фактів, що створюють обґрунтовані підстави вважати реєстрову інформацію недостовірною, про це невідкладно повідомляється держатель або адміністратор реєстру для проведення перевірки (Верховна Рада України, 2021). Таким чином, виявлення цифрової помилки, яка ставить під сумнів достовірність використаних даних, має наслідком необхідність перевірки їх правильності та усунення недостовірності.

Для визначення впливу цифрової помилки на правомірність адміністративного акта особливого значення набувають положення Закону України «Про адміністративну процедуру» щодо адміністративного оскарження.

Згідно з положеннями цього Закону суб'єкт розгляду скарги скасовує повністю або частково адміністративний акт у разі порушення норм матеріального права, істотного порушення процедури або неправильного чи неповного встановлення обставин справи, якщо це призвело до прийняття протиправного адміністративного акта (Верховна Рада України, 2022). Отже, цифрова помилка може бути юридично значущою внаслідок неправильного встановлення фактичних обставин справи або порушення процедури їх встановлення. Вирішальним є причинний зв'язок між помилкою та прийняттям протиправного адміністративного акта.

Такий висновок узгоджується із нормативним призначенням верифікації даних. Відповідно до п. 1 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про верифікацію та моніторинг державних виплат» верифікація включає комплекс заходів щодо збору і перевірки достовірності інформації, яка впливає на визначення права на отримання та розмір державних виплат, а також виявлення невідповідностей даних в автоматизованих інформаційних системах, реєстрах і базах даних (Верховна Рада України, 2019). Із цього вбачається нормативно закріплений зв'язок між помилкою або невідповідністю даних і можливістю неправильного визначення правового становища особи. Якщо інформація, використана для формування адміністративного рішення, є недостовірною, результат автоматизованого опрацювання таких даних потребує перевірки до його використання для визначення прав чи обов'язків особи.

Підзаконне регулювання також конкретизує юридичне значення технічних помилок у функціонуванні інформаційних систем. Наприклад, нормативні акти, що регулюють функціонування окремих державних електронних систем, визначають технічну або програмно-апаратну помилку як ваду чи дефект програмного забезпечення, програмно-апаратного устаткування, каналів зв'язку або інших складових електронної системи, що призводить до неправильного чи неочікуваного результату або унеможливлює належне функціонування системи (Міністерство оборони України, Міністерство юстиції України, 2023). Такий підхід свідчить про нормативне визнання того, що помилковий результат роботи інформаційної системи потребує спеціального встановлення та усунення, а не може розглядатися як належний результат реалізації владних повноважень лише через його автоматизоване формування.

3. Удосконалення правового регулювання усунення цифрових помилок

Чинне законодавство України вже урегулювало окремі правові механізми реагування на помилки інформаційних систем, однак вони залишаються фрагментарними та переважно орієнтованими на виправлення помилкових даних, а не на комплексне усунення їх наслідків для адміністративної процедури та правового становища особи.

Важливою нормативною основою для такого регулювання є Закон України «Про публічні електронні реєстри». Його ст. 35 встановлює спеціальний порядок виправлення помилок у реєстрових даних (Верховна Рада України, 2021). При цьому помилкова інформація після виправлення не знищується, а зберігається як архівна разом із протоколом, рішенням про виправлення помилки та документами, що обґрунтовують відповідне рішення. Така вимога має принципове значення для адміністративної процедури, оскільки забезпечує можливість встановити, які саме дані існували на момент прийняття адміністративного акта, коли та з яких причин вони були змінені. Відповідно, доцільним є поширення аналогічного підходу на інформаційні системи, які безпосередньо використовуються для підготовки та прийняття адміністративних актів, із обов'язковим збереженням історії змін даних та операцій системи.

Окремого врегулювання потребує ситуація, коли помилка інформаційної системи вже вплинула на прийняття адміністративного акта. Стаття 73 Закону України «Про адміністративну процедуру» дозволяє адміністративному органу виправляти граматичні, стилістичні описки та арифметичні помилки лише за умови, що таке виправлення не змінює суті адміністративного акта. Водночас ч. 2 ст. 74 цього Закону передбачає скасування адміністративного акта суб'єктом розгляду скарги у разі неправильного або неповного встановлення обставин справи, якщо це призвело до прийняття протиправного адміністративного акта (Верховна Рада України, 2022). Отже, коли цифрова помилка спричинила неправильне встановлення обставин справи та вплинула на зміст адміністративного акта, її наслідки мають усуватися шляхом перегляду відповідного акта, а не шляхом простого технічного редагування.

Також слід законодавчо закріпити окремий алгоритм дій адміністративного органу у разі виявлення помилки інформаційної системи, якщо така помилка могла вплинути на адміністративний акт. Він має включати: фіксацію факту виявлення помилки; встановлення джерела та часу її виникнення; перевірку даних, використаних при прийнятті акта; оцінку впливу помилки на встановлені обставини справи; повідомлення особи про виявлену помилку; виправлення відповідних даних; а за необхідності – перегляд, зміну або скасування адміністративного акта. Такий порядок дозволить відокремити технічну процедуру виправлення інформації від юридичної процедури усунення наслідків помилки.

У цьому контексті потребує подальшого розвитку і регулювання інформаційної взаємодії між різними державними інформаційними ресурсами. З огляду на це, слід погодитися з науковцями, які вважають, що використання одних реєстрів та інформаційних систем для формування даних в інших системах створює ризик автоматичного поширення помилки

ISSN: 2307-8049 (Print)
ISSN: 2663-2799 (Online)

між взаємопов'язаними ресурсами, а тому пропонують регламенти електронного обміну мають визначати не лише формат і спосіб передавання даних, а й порядок перевірки їх цілісності, достовірності та актуальності, процедуру повідомлення про виявлену невідповідність і порядок коригування даних у всіх залежних інформаційних ресурсах (Благодир, Лемішовська, 2025; 6). Такий підхід відповідає загальній ідеї вдосконалення нормативно-правового регулювання інформаційних технологій: чіткому визначенню регламентів інформаційного обміну, гармонізації вимог до електронного документообігу та запровадженню уніфікованих критеріїв оцінки інформаційних систем.

Водночас потребує посилення юридична відповідальність, як це обґрунтовано пропонують деякі науковців, зокрема, за помилки, які виникли в інформаційних системах та спричинили негативні наслідки для особи. Закон України «Про публічні електронні реєстри» вже встановлює у ст. 48 загальні засади юридичної відповідальності у сфері реєстрів (Федоренко, Садковський, 2022; 84). Зокрема, органи та суб'єкти у сфері реєстрів несуть відповідальність за неправомірні дії або бездіяльність, а публічний реєстратор – за відповідність законодавству вчинених ним реєстраційних дій та дій щодо виправлення помилок. Стаття 49 цього Закону передбачає відшкодування шкоди, заподіяної органами та суб'єктами у сфері реєстрів, на підставі відповідного судового рішення (Верховна Рада України, 2021).

З урахуванням цього доцільно розмежувати відповідальність за помилкові вихідні дані, неналежне функціонування інформаційної системи, некоректне алгоритмічне опрацювання інформації та неналежне реагування на виявлену помилку. Такий підхід дозволить встановлювати юридично відповідального суб'єкта залежно від фактичної причини виникнення помилки.

Окремим напрямом має стати встановлення єдиних технічних і правових вимог до інформаційних систем, що використовуються для прийняття адміністративних актів. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» визначає електронний документообіг як сукупність процесів створення, оброблення, передавання, одержання, зберігання та використання електронних документів із застосуванням перевірки їх цілісності (Верховна Рада України, 2003). Отже, забезпечення цілісності цифрової інформації становить необхідну умову юридично надійного електронного документообігу.

Висновки. Отже, чинне законодавство України формує загальний підхід, за яким автоматизований характер виникнення помилки не змінює юридичних вимог до правомірності адміністративного акта. Цифрова помилка набуває правового значення тоді, коли вона впливає на достовірність установлених обставин, дотримання процедури або зміст публічно-владного рішення. Саме характер і наслідки такого впливу мають бути основним критерієм для визначення належного способу реагування: технічного виправлення, коригування реєстрових даних, перегляду або скасування адміністративного акта.

Аналіз чинних норм законодавства дає підстави виокремити два основні види правових наслідків цифрових помилок: 1) помилки, що не впливають на сутність адміністративного акта та можуть бути усунені шляхом їх виправлення без перегляду правового результату; 2) помилки, внаслідок яких неправильно або неповно встановлено обставини адміністративної справи, використано недостовірні дані чи сформовано неправильний зміст рішення. За наявності причинного зв'язку між такою помилкою та протиправністю адміністративного акта вона може бути підставою для його скасування повністю або частково в порядку адміністративного оскарження.

З огляду на наведене удосконалення правового регулювання доцільно здійснювати за такими основними напрямами: 1) нормативно визначити поняття та класифікацію помилок інформаційних систем, що використовуються в адміністративних процедурах; 2) встановити обов'язкові процедури верифікації та перевірки даних перед використанням їх для прийняття адміністративного акта; 3) запровадити обов'язкове протоколювання та збереження історії цифрових операцій; 4) визначити спеціальний порядок перегляду адміністративного акта, прийнятого внаслідок цифрової помилки; 5) нормативно розмежувати відповідальність суб'єктів залежно від джерела помилки; 6) встановити обов'язок адміністративного органу повідомляти особу про виявлену помилку, яка вплинула або могла вплинути на її правове становище.

Декларація про використання штучного інтелекту. Інструменти ШІ використовувалися для формування References.

Конфлікт інтересів. Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17.02.2022 № 2073-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text.

2. Про реалізацію експериментального проєкту щодо створення та впровадження цифрової інтегрованої інформаційно-аналітичної системи «Єдина платформа житлово-комунальних послуг» : постанова Кабінету Міністрів України від 03.09.2024 № 1039. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1039-2024-%D0%BF#Text.

3. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text.

4. Про публічні електронні реєстри: Закон України від 18.11.2021 № 1907-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1907-20#Text.

5. Бондаренко В. А., Пустова Н. О. Принципи правового регулювання інформації. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ (серія юридична)*. 2023. № 3. С. 132–140. DOI: 10.32782/2311-8040/2023-3-17.

6. Про верифікацію та моніторинг державних виплат : Закон України від 03.12.2019 № 324-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324-20#Text.

7. Про затвердження Порядку електронної інформаційної взаємодії між Єдиним державним реєстром призовників, військовозобов'язаних та резервістів і Державним реєстром актів цивільного стану громадян : наказ Міністерства оборони України, Міністерства юстиції України від 10.08.2023 № 464/2887/5, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 15.08.2023 за № 1401/40457. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1401-23#Text.

8. Благодир О. Я., Лемішовська О. С. Правове регулювання впровадження інформаційних систем і технології обліку в Україні. *Економіка і суспільство*. 2025. Вип. 71. 7 с. DOI: 10.32782/2524-0072/2025-71-44.

9. Федоренко Т. В., Садковський С. О. Юридична відповідальність в інформаційній сфері: поняття та особливості. *Часопис Київського університету права*. 2022. № 2–4. С. 82–85. DOI: 10.36695/2219-5521.2-4.2022.14.

10. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 № 851-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text.

REFERENCES:

1. Verkhovna Rada Ukrainy. (2022). *Pro administratyvnu protseduru [On Administrative Procedure]. Zakon Ukrainy vid 17.02.2022 № 2073-IX [Law of Ukraine of February 17, 2022 Issue No. 2073-IX]*. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text.

2. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2024). *Pro realizatsiiu eksperymentalnoho proektu shchodo stvorennia ta vprovadzhennia tsyfrovoi intehrovanoi informatsiino-analitychnoi systemy «Iedyna platforma zhytlovo-komunalnykh posluh» [On the Implementation of the Experimental Project on the Creation and Implementation of the Digital Integrated Information and Analytical System "Unified Platform of Housing and Communal Services"]. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 03.09.2024 № 1039 [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine of September 3, 2024 Issue No. 1039]*. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1039-2024-%D0%BF#Text.

3. Verkhovna Rada Ukrainy. (1992). *Pro informatsiiu [On Information]. Zakon Ukrainy vid 02.10.1992 № 2657-XII [Law of Ukraine of October 2, 1992 Issue No. 2657-XII]*. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text.

4. Verkhovna Rada Ukrainy. (2021). *Pro publichni elektronni reiestry [On Public Electronic Registers]. Zakon Ukrainy vid 18.11.2021 № 1907-IX [Law of Ukraine of November 18, 2021 Issue No. 1907-IX]*. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1907-20#Text.

5. Bondarenko V. A., Pustova N. O. (2023). Pryntsypy pravovoho rehuliuvannia informatsii [Principles of Legal Regulation of Information]. *Naukovyi visnyk Lvivskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav (seriia yurydychna) – Scientific Bulletin of Lviv State University of Internal Affairs (Legal Series)*. No. 3. P. 132–140. DOI: 10.32782/2311-8040/2023-3-17.

6. Verkhovna Rada Ukrainy. (2019). *Pro veryfikatsiiu ta monitorynh derzhavnykh vyplat [On Verification and Monitoring of State Payments]. Zakon Ukrainy vid 03.12.2019 № 324-IX [Law of Ukraine of December 3, 2019 Issue No. 324-IX]*. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324-20#Text.

7. Ministry of Defence of Ukraine, Ministry of Justice of Ukraine. (2023). *Pro zatverdzhennia Poriadku elektronnoi informatsiinoi vzaiemodii mizh Yedynym derzhavnym reiestrom pryzovnykiv, viiskovozoboviazanykh ta rezervistiv i Derzhavnym reiestrom aktiv tsyvilnoho stanu hromadian [On Approval of the Procedure for Electronic Information Interaction between the Unified State Register of Conscripts, Persons Liable for Military Service and Reservists and the State Register of Civil Status Acts]. Nakaz vid 10.08.2023 № 464/2887/5, zareiestrovanyi u Ministerstvi yustytsii Ukrainy 15.08.2023 za № 1401/40457 [Order of August 10, 2023 No. 464/2887/5, registered with the Ministry of Justice of Ukraine on August 15, 2023 under No. 1401/40457]*. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1401-23#Text.

8. Blahodyr O. Ya., Lemishovska O. S. (2025). Pravove rehuliuvannia vprovadzhennia informatsiinykh system i tekhnolohii obliku v Ukraini [Legal Regulation of the Implementation of Information Systems and Accounting Technologies in Ukraine]. *Ekonomika i suspilstvo – Economy and Society.* Issue. 71. 7 p. DOI: 10.32782/2524-0072/2025-71-44.

9. Fedorenko T. V., Sadkovskyi S. O. (2022). Yurydychna vidpovidalnist v informatsiinii sferi: poniattia ta osoblyvosti [Legal Liability in the Information Sphere: Concept and Features]. *Chasopys Kyivskoho universytetu prava – Journal of Kyiv University of Law.* No. 2–4. P. 82–85. DOI: 10.36695/2219-5521.2-4.2022.14.

10. Verkhovna Rada Ukrainy. (2003). *Pro elektronni dokumenty ta elektronnyi dokumentoobih [On Electronic Documents and Electronic Document Management]. Zakon Ukrainy vid 22.05.2003 № 851-IV [Law of Ukraine of May 22, 2003 Issue No. 851-IV]*. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text.

Дата першого надходження статті до видання: 07.09.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 09.10.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 09.11.2026